

Domáci glasovi

Stev. 48

Lienz, četrtek 14. marca 1946.

Leto 2.

VAŽNI DOGODKI V VATIKANU

Imenovanje novih kardinalov in z njim združene slovesnosti so bile dogodek, ki je izzval največjo pozornost ne samo med katoličani, ampak tudi med drugoverci in celo med nasprotniki. Seveda so ti zadnji po svoje razlagali papeževa imenovanja in cerkvene slovesnosti, toda že samo dejstvo, da niso mogli molče mimo njih, priča, da so bili to dogodki svetovne važnosti. Ameriški, angleški, francoski, nemški in celo kitajski in avstralski časopisi so poročali o velikem dogodku v Vatikanu. Tudi komunistično in socialistično časopisje Italije ni moglo mimo teh dogodkov, čeprav jih je pokazalo po večini v svoji strankarski luči. Za položaj Cerkve v svetu pa je pomenljivo, da morajo prijatelji in nasprotniki zavzeti stališče do nje in ne morejo brezbrizno mimo velikih manifestacij njenega življenja.

GOVOR SV. OČETA. Na tajnem konzistoriju, ki je bil v ponedeljek 18. febr., je sv. oče uradno objavil imena novih kardinalov in jim poslal imenovanja na njihova stanovanja v Rimu. V sredo 20. februarja pa so novi kardinali javno nastopili, ko jim je sv. oče dal kardinalski bired v sikstinski kapeli. Ob tej priliki je novi sirske kardinal Agagianian v imenu ostalih kardinalov nagovoril sv. očeta. Na njegove besede je papež odgovoril z važnim in pomenljivim govorom, ki ga je prenašala tudi vatikanska radijo postaja in ki je vzbudil veliko zanimanje po vsem svetu.

Sv. oče je najprej pozdravil nove kardinale, nato pa jih znova opomnil na veliki pomen, ki ga ima novi kardinalski zbor, ki je sedaj postal živa podoba veseljnosti Cerkve.

Svet se danes bolj kot kdaj prej ozira na Cerkev. Od nje naj zajema trdnost in edinost. Cerkev vzgaja celega človeka, najprej pa njegovo notranjost, ko oblikuje v njem podobo božje ter zavest osebnosti in zdrave svobode. Toda prazna bi bila trdnost Cerkve, če bi ji manjkala uravnovešenost in povezanost poudincev v celoto. Prav tako služi Cerkev dobrobiti vsega človeštva, ko oznanja med ljudmi enakost vseh in zahteva, da stavimo v središče vsega socialnega reda človeka kot takega. Nadalje je sv. oče poudaril, da je Cerkev popolna in vesoljna družba. K njej prihajajo vsa ljudstva, toda tako, da ostanejo ljudje združeni s svojo zemljo še naprej in še naprej ohranijo zvestobo svoji domovini in običajem svojih pradedov.

Na tem mestu se je sv. oče ustavil in podčrtal resnico, da sloni človeška družba na dveh stebrih, ki sta družina in država. Družina je vir in šola življenja, država pa varuh pravice.

Tako pojmovanje je danes zgubilo veljavo. Družina je zgubila svojo življenjsko in vzgojno moč, država pa se je od svoje strani odrekla svojemu poslanstvu kot varuhinja pravice in spremeni v Levijatana, pošast iz starega testamenta, ki nad vsem gospoduje, ker hoče vse vzeti zase. Tu in še na drugih mestih svojega govora je papež obsodil moderno državo zaradi njenega imperIALIZMA in nasilja, ki grozi, da bo uničilo vsako privatno iniciativo:

država hoče stopiti na mesto posameznega človeka in vse sama narediti. To pa je pograbenjeno. Država mora nastopiti tam, kjer posameznik ne more.

Poleg tega, da je obsodil imperializem moderne države, je sv.oče še prav posebno poudaril nalogo Cerkev v tem trenutku. Z vso odločnostjo mora odbiti od sebe tisto napačno in ozkosrčno pojmovanje svoje duhovnosti in notranjosti, ki hoče zapreti Cerkev, slepo in mutasto, med stene svetišča.

"Cerkev se ne sme zapreti v notranjost svojih svetišč, ne zapustiti svoje poslanstvo, ki ga je prejela od božje Previdnosti, da vzgaja popolnega človeka v vseh njegovih odnošajih in tako sodeluje brez prestanka pri postavljanju temeljev človeške družbe. To poslanstvo spada k njenemu bistvu. Pri tem pa so laiki tisti, ki se nahajajo v prvih bojnih vrstah cerkvenega življenja. Zanje je Cerkev življensko počelo človeške družbe. Zato morajo imeti vedno jasnejšo zavest, da niso samo člani Cerkev, to se pravi družba vernikov na zemlji pod vodstvom skupnega poglavarja papeža in škofov v edinosti z njim. Verniki so Cerkev in vsled tega so se že od prvih početkov Cerkev z odobravanjem svojih škofov družili v posebne organizacije z ozirom na najrazličnejše potrebe življenja. In sv.stolica jih je vedno s pphvalo odobraval."

Zaključil pa je sv.oče svoj govor s prelepo mislijo na sv. mašo, kjer se dan za dnem zbirajo vsi verniki okrog Kristusa Odrešenika. Sveta maša postaja tako počelo edinosti vsega človeškega rodu v zgodovinski povezanosti, preteklosti s sedanjostjo in vso bodočnostjo do srečne združitve v nebeškem kraljestvu božjem.

JAVNI KONZISTORIJ. V četrtek zjutraj pa je bil javni konzistorij v baziliki sv.Petra. Prisostvovali so vsi diplomatski zastopniki pri sv.stolici in mnogo drugih odličnih osebnosti in velika množica ljudstva. Glavna stvar pri javnem konzistoriju je bila izročitev rdečega kardinalskega klobuka novim kardinalom in javna prošnja, naj sv.oče proglasi za svetnike štiri blažene.

S tem so bile glavne slovesnosti v Vatikanu končane. Rim pa se je še dalje veselil z novimi kardinali, ki so v različnih dneh vzeli v posest vsak svojo Cerkev, ki jim jo je papež odkazal. Tudi druge slovesnosti so priredili na čast novim kardinalom. Posebno pomenljivo je bilo praznovanje na Gregorijanski univerzi v Rimu. Ta je hotela še posebej počastiti svoje nekdanje učence, saj je 10 novih kardinalov študiralo na tem zavodu.

Na tej rimski univerzi študirajo dijaki vseh narodov. Pred vojno je bilo l.1938 istočasno zastopanih 42 narodnosti.

DIPLOMATSKI ZBOR SEZAHVALJUJE. V ponedeljek dne 25. februarja so se šli zahvaljevat sv.očetu vsi zastopniki držav, ki imajo poslaništva v Vatikanu, ker je v kardinalskega zbora poklical zastopnike toliko narodov. Pričujoči so bili tudi vsi kardinali, kar jih je še v Rimu. Dekan diplomatskega zbora, portugalski poslanik je sv.očeta pozdravil in se mu iskreno zahvalil za ta veliki dokaz narodnosti Cerkev. Sv.oče je odgovoril v francoskem jeziku in znova priporočil vsem diplomatom, da vse svoje delo usmerijo v to, da bodo vsi narodi postali res prava družina, kjer bo vladala prava svoboda Cerkev in spoštovanje do osebnega prepričanja. Omenil je tudi, naj oni, ker so v tesnih stikih s propagando, poskrbijo, da bo ta odovarjala re-

snici. Le tako bodo delali za pravi mir in blagostanje. Morajo pa tudi delati da bodo stiki in vezi med državami vedno tesnejše, ko je vojna vse to marsikje pretrgala. (Slovenski Primorec od 7.3.)

"Iz političnih razlogov"

Reuter poroča iz Berlina, da je generalni poročnik Sir Brian H. Robertson, namestnik brit. vrhovnega poveljnika v Nemčiji, izjavil na neki tiskovni konferenci, da ni treba pričakovati med koncem marca in junijem večjih pošiljk žita v Nemčijo, ker je na svetu zavlada pomanjkanje pšenice, nemogoče bo celo obdržati sedanje pičle obroke, če ne bodo v kratkem dospelenove večje pošiljke.

Robertson je izjavil, da so nepričakovane vesti glede pičlosti žita na svetovnem trgu dale povod, da je feldmaršal Montgomery ukazal skrčiti obroke hrane čeprav je upal, da bo mogoče izogniti se temu ukrepu, dokler ne bi bili na razpolago vrtni pridelki.

Zaloge kmetov bodo natančno proučili in odvišek zaplenili. V pretres bodo vzeli možnost malenkostnega zvišanja obrokov mesa, rib in sladkorja, vendar bo to zelo otežkočeno, ker je stanje živine izredno nizko.

NE SOČUSTVOVANJE, AMPAK POLITIČNI RAZLOGI. "Mnenja smo", je dejal Robertson, "da je treba Nemce zadostno hraniti, ne ker bi morda sočustvovali z njimi, marveč, ker se nam to zdi potrebno iz političnih pomislov. Ako bi bila Nemčija popolnoma na tleh, bi z lahkoto postala žrtev raznih vplivov, katerim so nesrečni in nezadovoljni narodi vsak čas izpostavljeni. Nemčija pa ne sme pričakovati, da bomo z njo bolje ravnali ali pa vsaj tako kakor z onimi državami, ki so mnogo trpele v vojni, katero je povzročila Nemčija."

General Robertson je nato dejal, da je kot zastopnik feldmaršala Montgomery-ja to zadevo predložil zavezniškemu kontrolnemu svetu in predlagal enotne obroke hrane za vso Nemčijo. Sam pa da ne veruje, da bi to pomenilo pravilno rešitev, ker so ostali trije zavezniki izjavili, da so njihove zaloge zelo majhne in da bi ta načrt povzročil še večjo obremenitev nemškega transportnega sistema, ki že itak komaj premaguje sedanje napore.

"PRIHODNJA ZIMA BO MORDA ŠE HUJŠA", je dejal Robertson, "in mnogo je odvisno tudi od naporov Nemčije same. Nemci se bodo morali potruditi, da bodo sami pridelali čim več."

V nadaljnjem razgovoru je general Robertson izjavil, da so odredili vse potrebne mere, da preprečijo nemire, ki bi jih lahko povzročilo skrčenje živilskih obrokov. (Iz Weltpresse, 9.3.)

PROTI VOHUNOM IN SABOTERJEM

V ameriški armadi so uvedli stroge obrambne ukrepe proti razkrajalnemu elementu ali vohunom v armadi, da bi zaščitili tajnost radarja in atomske bombe. Nek govornik ameriškega voj. ministrstva je dejal, da bo armada uvedla nove metode, ki bodo preprečile, da bi razkrajalni in nezadovoljni elementi mogli izvedeti stvari, ki

so velike važnosti za državno varnost. Tudi poveljniki izven Združenih držav, so prejeli navodila za izvedbo novih metod proti vohunstvu in sabotazi.

Reuter javlja iz Southamptona, da je angleško notr. ministrstvo na zahtevo southamptonske policije določila strokovnjaka, ki bo policijskim organom pomagal razčistiti vzrok požara na veleparniku "Queen Elizabeth". Nekateri krogi smatrajo, da imajo saboterji svoje prste vmes.

Da bi v bodoče preprečili eventualna sabotažna dejanja proti francoskim in angleškim parnikom, ki ležijo v pristanišču Southamptonu, so namestili posebne francoske in britanske strazarske edinice. ("Salzburger Nachrichten" od 11.III.1946.)

==:==

MONTGOMERYJEVO STALIŠČE.

Feldmaršal Montgomery je izjavil 9. t.m. v Hastingsu, da bodo Nemci dobivali hrane dnevno za 1000 kalorij, le za otroke bo posebej poskrbljeno. "Ne maram, da bi izvažali hrano iz Anglije in z njo prehranjevali Nemce" - je dejal Montgomery. (British Morning News od 10.3.1946.)

JUGOSLOVANSKI ZUN.MIN.GEN.

VELEBIT je na neki tiskovni konferenci izjavil, je biv. jugoslovanski vojni minister general Mihajlović, ki se skriva v gorah, politično likvidiran, ker je postal nepomemben in nima nobenih pristašev več. Skupine ustaških fašistov, ki se nahajajo v hrvaških gorah, pa pomenijo po Velebitovem mnenju le majhno zlo. ("Volkszeitung" od 12.marca 1946.)

"SALZBURGER NACHRICHTEN"

je 11. t.m. objavil pismo čitatelja, ki pravi: "Ljubi "Rdeči križ", prosim... Iz vseh držav se vračajo naši vojni ujetniki domov, ali pa vsaj dobimo pošto od njih. "Rdeči križ" nam preskrbi novice celo iz Rusije, samo iz Jugoslavije prihaja komaj sem in tja kakšna vest o naših vojnih ujetnikih. Če prispe kak transport, potem so to večinoma bolniki. Iz okolice Radstadt-a je bila večja skupina 17 - 18 letnih fantov v aprilu 1945 ujeta na področju Reke. Nihče ne ve ni-

česar o njih, celo Rdeči križ jih ni mogel izslediti. Kde se bodo začeli vračati naši ljudje iz Jugoslavije domov? Kaj ni nobenih požadevnih pogajanj z maršalom Titom?"

KOMUR JE KAJ ZNANO o usodi domobranca Hladnika Albina, roj. 24.III.1916 na Blatni Brezovici, obč. Vrhnika, naj sporoči poverjeništvu "Domačih glasov, Spital baraka XVI/7.

IZŠLA JE NOVA PESNIŠKA

ZBIRKA mladega begunskega pesnika s pseudonimom Re - O, ki nosi naslov "Deževni dnevi". Begunci bodo gotovo radi segali po njej, saj so pesmi v njej zapete nam vsem iz srca. Zbirka vsebuje 23 pesmi, ki so nastale v lienskem taborišču jeseni lanskega leta. Stane 80 grošev. Dobite jo pri poverjenikih Domačih glasov.

UMRLI SO: Marija Sprajcar - Dernovšek, iz Novega mesta; Jožef Mihalič, duhovni svetnik, zlatomašnik in dolgoletni župnik v Slivnici pri Mariboru; Gabriel Frančiška, iz Rodic pri Mengšu; Milka Slejko, učiteljica v Splitu; Pavla Deisinger, iz Skof. Loke; Slayka Tanko, iz Ljubljane; Marnič Jože, poročnik jugosl. armade, iz Laz pri Planini; Zapušek Vič iz Ljubljane; Peter Vižintin, dijak iz Ljubljane; ing. Hinko Mayer, iz Ljubljane; Katarina Pravica, - Koradžija, iz Ljubljane.